

« zurück blättern vor »

PIKIELHAUBA subst. f., ab 1901; ‘spitzer Helm, der in der preußischen, später der deutschen Armee getragen wurde’ – ‘helm zakończony szpicem, noszony przez wojsko pruskie, później niemieckie’: (1901) 1977 Programy 332 *autor chce [...] upośledzić Heinego, tego wroga wszelkich pikielhaub i wszelkiej filisterii*. ○ (†1912) 1950 Prus Kart.II 144, DOR *Zdjął z głowy (...) pikielhaubę, z bioder lakierowany pas i położył się na ławce*. ○ (†1925) 1950–1952 Reym.Now.III 282, DOR *Zalśnił w słońcu nieprzejrany las bagnetów, rozpalily się złociste pikielhauby, świeciły wypasione gęby*. ○ (1935) 1949 Krucz.Paw. 225, DOR *Środkiem gościńca maszerowało dwójkami sześciu żandarmów w pikielhaubach*. ○ (1948–1950) 1949–1950 Rudn.L.Stare II 7, DOR *“Dobrodziejstwa” pruskiej pikielhauby mieliśmy dopiero poznać*. – SW, DOR (hist.). ◇ **Etym:** nhd. *Pickelhaube* subst. f., ‘ein mit Spitze versehener Helm’, GRI. ❖ Die Pickelhaube wurde zum Symbol der preußischen Politik wohl erst Ende des 19. Jhs. (Bismarck wurde in französischen wie in polnischen Karikaturen gern mit der Pickelhaube dargestellt), daher die übertragene Verwendung im Beleg von 1901.

« zurück blättern vor »